

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve výtvarné výchově je zaměřeno na jiné než racionální chápání světa. V procesu uměleckého osvojování světa je u žáků rozvíjeno specifické umělecké cítění, tvořivost, vnímavost jedince vůči uměleckému dílu, k sobě samému a k okolnímu světu. Prostřednictvím tvořivých činností jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím výtvarných prostředků jako jsou body, linie, tvary a barvy.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují s výrazovými prostředky a jazykem výtvarného umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat a výrazové prostředky využívat k sebevyjádření. Žáci se seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je chápat a rozpoznávat a interpretovat myšlenky, které díla nesou.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova založena na tvůrčích činnostech. Tyto činnosti vedou k rozvoji a uplatnění vlastního vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivosti a fantazii.

Tvůrčími činnostmi, které jsou založeny na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit své osobní pocity a prožitky a zapojit se do procesu tvorby a komunikace na své odpovídající úrovni.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 1 hodina týdně
3. ročník – 1 hodina týdně
4. ročník – 2 hodiny týdně
5. ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován v bloku dvou vyučovacích hodin se zařazováním krátkodobých projektů. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích nebo skupinově. Výuka je realizována ve třídách nebo mimo školu v přírodě. Výtvarná výchova je velmi často integrována do ostatních vyučovacích předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák

- plánuje a organizuje svoji činnost

- orientuje se ve vybraných výtvarných pojmech
- experimentuje s výtvarnými prvky a technikami, objevuje tak jejich vlastnosti a možné využití ve výtvarných činnostech, a i v jiných vzdělávacích oblastech

Kompetence k řešení problémů

žák

- při řešení výtvarných úkolů volí vhodné techniky a materiály
- dokáže hodnotit a obhájit řešení daného výtvarného úkolu

Kompetence komunikativní

žák

- vyjádří své myšlenky v logickém sledu
- aktivně se zapojuje do diskuze, naslouchá druhým a respektuje odlišný názor
- výtvarné umění vnímá jako prostředek komunikace mezi lidmi, učí se poznávat a hledat sdělení, která výtvarná díla přináší

Kompetence sociální a personální

žák

- dokáže pracovat ve skupině, dodržuje a spoluutváří pravidla skupiny
- dokáže požádat o pomoc a také ji sám poskytne
- práci ostatních vnímá jako inspiraci, práci svou i ostatních dokáže zhodnotit a také náležitě ocenit

Kompetence občanské

žák

- poznává hodnotu a význam výtvarného umění
- projevuje smysl pro tvořivost, zapojuje se do kulturního dění (výtvarných soutěží)
- při výtvarné výchově pracuje s ohledem na ochranu zdraví svého i ostatních a také s ohledem na ochranu životního prostředí

Kompetence pracovní

žák

- pro daný úkol užívá adekvátní techniky a nástroje, dodržuje stanovená pravidla, plní své povinnosti
- při plnění výtvarných úkolů využívá poznatky a zkušenosti z jiných vzdělávacích oblastí
- zná různé profese využívající výtvarnou činnost

Kompetence digitální

žák

- užívá různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant ztvárnění

- vyhledává inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům